

แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตาม
หลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2*
GUIDELINE FOR DEVELOPMENT OF RESEARCH LEARNING IN DIGITAL
AGE BASED ON ARIYASACCA 4 OF CHUMPHON BURI EDUCATIONAL
QUALITY DEVELOPMENT NETWORK UNDER SURIN PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA

รัชนี มีแก้ว¹, สิน งามประโคน² และ ชูชัย ประดับสุข³

Ratchanee Meekaew¹, Sin Ngamprakhon² and Chuchai Pradubsook³

¹⁻³มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

¹⁻³Mahachulalongkornrajavidyalaya University Surin Campus, Thailand

Corresponding Author's Email: ratchanee.7109@gmail.com

วันที่รับบทความ : 16 มิถุนายน 2568; วันแก้ไขบทความ 23 มิถุนายน 2568; วันตอบรับบทความ : 25 มิถุนายน 2568

Received 16 June 2025; Revised 23 June 2025; Accepted 25 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขต

Citation:

* รัชนี มีแก้ว, สิน งามประโคน และ ชูชัย ประดับสุข. (2568). แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาศังคม, 3(4), 244-256.

Ratchanee Meekaew, Sin Ngamprakhon and Chuchai Pradubsook. (2025). Guideline For Development Of Research Learning In Digital Age Based On Ariyasacca 4 Of Chumphon Buri Educational Quality Development Network Under Surin Primary Educational Service Area. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(4), 244-256.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 2 และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 2 รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 2 จำนวน 196 คน และแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 7 รูป/คน สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 2 มี 5 องค์ประกอบ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การวางแผนพัฒนา การสรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย/ความต้องการ และการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย 2) วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 2 มี 5 องค์ประกอบ รวม 25 วิธี 3) แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 2 รวม 18 แนวทาง

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล, หลักอริยสัจ 4

Abstract

This research employed a mixed-method approach, combining both quantitative and qualitative research methodologies. The research tools included questionnaires distributed to a sample of 196 teachers from the Chumphonburi Educational Quality Development Network under the Office of Surin Primary Educational Service Area 2, as well as interviews with 7 key informants. The statistical methods used included mean, percentage, standard deviation, necessary needs index, and content analysis. The research findings revealed that:

1. The current state of research-based learning development among teachers in the digital era within the Chumphonburi Educational Quality Development Network, under the Office of Surin Primary Educational Service Area 2, consisted of six components. Overall, the appropriateness was rated at a high level, with an average score of 4.43. When ranked in descending order based on the average score, the components were as follows: development planning, conclusion and summary, evaluation and application, research data analysis, research problem/needs assessment, and conducting research according to research methodology. 2. The methods for developing research-based learning among teachers in the digital era based on the Four Noble Truths within the Chumphonburi Educational Quality Development Network, under the Office of Surin Primary Educational Service Area 2, consisted of five components. 25 methods were identified. 3. The guidelines for developing research-based learning among teachers in the digital era based on the Four Noble Truths within the Chumphonburi Educational Quality Development Network, under the Office of Surin Primary Educational Service Area 2, 18 guidelines were proposed.

Keywords: Guideline for Development, Research Learning in Digital Age Based, Ariyasacca 4

บทนำ

ในยุคดิจิทัลมีการปรับเปลี่ยนในทุกๆด้านทั้งการดำรงชีวิตและการทำงานล้วนมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จนทำให้ความรู้ในยุคปัจจุบันมีการผลิตและเกิดขึ้นของความรู้อย่างรวดเร็ว แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 กับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนา กล่าวได้ว่า ผู้นำด้านการศึกษาบุคลากรด้านการศึกษาทั้งของภาครัฐ และเอกชนต่างให้ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษายุค 4.0 ซึ่งเป็นยุคของการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ครูจึงมีบทบาทที่จำเป็นในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการสอน การจูงใจให้ผู้เรียน การพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาส่งเสริมการสอนให้ผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ แต่จากการศึกษาสภาพปัญหาของครูที่มีต่อการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน บังอร ลำภา ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของครุณักวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังรายงานการวิจัยในชั้นเรียนไม่เป็นการ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน สุวิมล ว่องวานิชได้ทำวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน และการทำวิจัยของครูในปัจจุบัน คือ การทำกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการวิจัยแบบแยกส่วน เป็นเหตุให้สภาพที่ปรากฏให้เห็นในโรงเรียนจึงเป็นภาพของครูที่ทำหน้าที่สอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมการสอนเพียงอย่างเดียว ภณิดา ชูช่วยสุวรรณ ได้ศึกษาสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการทำวิจัย ส่วนใหญ่ครูมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการทำวิจัย ดังนั้นสภาพปัญหาของครุณักวิจัยมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ การที่จะปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จต้องพัฒนาครูให้เกิดสมรรถนะการวิจัยอย่างจริงจังและยั่งยืน

หลัก “อริยสัจ 4” มีความหมายว่าความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 9 พระองค์ทรงตั้งโจทย์การวิจัยเพื่อนำเอาหลักอริยสัจ 4 มาใช้ในการเรียนรู้การวิจัย คือ 1. ทุกข์ คือ ปัญหา, แนวทาง 2. สมุทัย คือ เหตุปัจจัย SWOT 3. นิโรธ คือตั้งเป้าประสงค์ Target 4. มรรค คือวิธีทำทางเลือก 2-4 ทางด้วยกระบวนการ PDCA (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อด้านกรวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์ เขต 2 อันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทำให้ครูพัฒนาการเรียนรู้อด้านกรวิจัยอย่างจริงจังและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาการเรียนรู้อด้านกรวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์ เขต 2

2. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีจำนวน 3 เครือข่าย จำนวน 48 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 394 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวน 196 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยระบบ Google form

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่นำเสนอในรูปของความเรียง

ระยะที่ 2 การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 รูป/คน มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1) ผู้มีความรู้ทางด้านหลักอริยสัจ 4 จำนวน 1 รูป/คน มีคุณสมบัติ คือ จบปริญญาธรรมตั้งแต่ ๓ ประโยคขึ้นไป และเคยอุปสมบทมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 พรรษา

2) ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 จำนวน 6 คน มีคุณสมบัติ คือ จบการศึกษาด้านการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ลงพื้นที่ และใช้โปรแกรม Zoom ในการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างและการใช้องค์ความรู้

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้แก่ 1.1 การสำรวจ และวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย/ความต้องการพบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 1.2 การวางแผนพัฒนา พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 1.3 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และ 1.5 การสรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44

2. วิธีการพัฒนการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2.1 สำรวจ และวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยการวิจัย/ความต้องการ ได้แก่ 2.1.1 มีการจำแนกประเภทของปัญหาว่าเป็นปัญหาเชิงแก้ไขและเชิงพัฒนา มี 2 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย ได้แก่ 1) ครูจะต้องมีการระบุปัญหาการวิจัยที่ชัดเจนว่าเป็นปัญหาเชิงแก้ไขและเชิงพัฒนา 2) ครูมีการทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกระบวนการทางการวิจัย 2.1.2 มีความสามารถระบุปัญหาความสำคัญของปัญหาได้ตรงประเด็น มี 4 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย ได้แก่ 1) ครูมีการทำการวิจัยตามความถนัดและความสนใจในชั้นเรียนตามสภาพจริง 2) ครูมีการไม่ทำวิจัยที่ซ้ำซ้อนกับงานวิจัย

อื่น 3) ครูมีการสังเกตเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัย 4) ครูมีการบริหารจัดการปัญหาในชั้นเรียนโดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมใหม่ ๆ

2.2 การวางแผนพัฒนา ได้แก่ 2.2.1 มีความสามารถค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องผ่านระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์มี 2 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย และมรรค ได้แก่ 1) ครูมีการสมัครลงทะเบียนเข้าใช้งานระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือแหล่ง Thaijo ที่มีอยู่จำนวนมากในระบบออนไลน์ 2) ครูมีการสืบค้นข้อมูลในระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้คำสำคัญในการค้นคว้า 2.2.2 มีการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย/ระเบียบวิจัยตามวัตถุประสงค์ มี 3 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค ได้แก่ 1) ครูมีองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย/ระเบียบวิจัยให้ถูกต้องและชัดเจน โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ครูต้องทราบวัตถุประสงค์การวิจัย 3) ครูมีการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย/ระเบียบวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้

2.3 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ 2.3.1 มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างถูกต้อง มี 2 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค ได้แก่ 1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยการไม่ใช้สถิติ ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรมโดยผู้วิจัย การตรวจสอบผ่านผู้เชี่ยวชาญ และการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างจริง 2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้สถิติ ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าทางสถิติ ได้แก่ ความตรง(Validity) ความเที่ยง(Reliability) และความยากง่าย(Difficulty) 2.3.2 มีการใช้ระบบออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค การเก็บรวบรวมข้อมูลออนไลน์จะขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น Google form 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น ระบบ Zoom, Class room, ไลน์ และเฟสบุ๊ก

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ได้แก่ 2.4.1 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย มี 4 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค ได้แก่ 1) ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ 2) ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในลักษณะของตัวเลข 3) ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในลักษณะเนื้อหาเชิงพรรณนา 4) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้สถิติ 2.4.2 มีการใช้เทคโนโลยีช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน 3 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค ได้แก่ 1) ครูมีการเลือกใช้โปรแกรมให้เหมาะสมกับรูปแบบการวิจัย เช่น การวิจัยเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel, SPSS ในการคำนวณค่าสถิติ และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้

ระบบ AI ช่วยในการประมวลผล และเรียงเรียงข้อมูลให้เป็นระบบ 2) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจะต้องใช้ตามเงื่อนไขและให้ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์ 3) ครูจะต้องศึกษาคู่มือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูประบบนั้นๆอย่างละเอียด

2.5 สรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ ได้แก่ 2.5.1 มีการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะผ่านระบบออนไลน์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน 4 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 นิโรธ ได้แก่ 1) ครูมีการเลือกสถาบันการประชุมวิชาการที่เป็นที่ยอมรับของสถาบันการวิจัย 2) ครูอ่านเกณฑ์การเข้าร่วม และสมัครเข้าร่วมเพื่อเผยแพร่ผลงาน 3) ครูนำเสนอผลงานตามรูปแบบจากบรรณาธิการ 4) ครูมีการรอรับผลการพิจารณาประเมินคุณค่าและความถูกต้อง หากได้รับการยอมรับผลงานก็จะถูกตีพิมพ์ แต่หากมีการแก้ไข ก็นำมาแก้ไขเพื่อเสนอใหม่ หรืออาจถูกปฏิเสธผลงานก็ได้ 2.5.2 มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อมูลเป็นจริง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน 2 วิธี ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 นิโรธ ครูมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นจริง ในรูปแบบ ได้แก่ 1) วิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบไม่มีแบบแผน 2) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบมีแบบแผน

3. แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2

3.1 สำรอง และวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยการวิจัย/ความต้องการ ได้แก่ 3.1.1 มีการจำแนกประเภทของปัญหาว่าเป็นปัญหาเชิงแก้ไขและเชิงพัฒนา มี 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย ได้แก่ 1) ครูมีการจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจและใช้กระบวนการวิจัยในยุคดิจิทัล 2) ครูครมีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกประเภทของปัญหา 3.1.2 มีความสามารถระบุปัญหาความสำคัญของปัญหาได้ตรงประเด็น มี 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ได้แก่ 1) ครูครมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระบุปัญหาความสำคัญของปัญหา 2) ครูครพัฒนาตนเองและวิชาชีพอยู่เสมอ

3.2 การวางแผนพัฒนา ได้แก่ 3.2.1 มีความสามารถค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องผ่านระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์มี 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย และมรรค ได้แก่ 1) ครูครศึกษาการใช้งานระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจน 2) ครูครกำหนดคำสำคัญในการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3.2.2 มีการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย/ระเบียบวิจัยตามวัตถุประสงค์ มี 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4

ทุกซ์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ได้แก่ 1) ครูควรศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัยให้ชัดเจน 2) ครูควรกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย/ระเบียบวิธีวิจัยเป็นระยะให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3.3 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ 3.3.1 มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างถูกต้อง มี 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค ได้แก่ 1) ครูควรวิเคราะห์เครื่องมือของตนเองก่อนว่าเป็นเครื่องมือเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ 2) ครูควรตรวจสอบเครื่องมือผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3,5,7,9 คน 3.3.2 มีการใช้ระบบออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 มรรค การเก็บรวบรวมข้อมูลออนไลน์จะขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) ครูควรศึกษาคู่มือการใช้ระบบaaa 2) ครูควรศึกษาลักษณะแนวทางของเครื่องมือให้ชัดเจน 3) ครูควรเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับระบบออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ได้แก่ 3.4.1 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย มี 1 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกซ์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ได้แก่ ครูควรวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศตามวัตถุประสงค์ที่ละข้อเรียงลงมาตามการเก็บรวบรวมข้อมูล 3.4.2 มีการใช้เทคโนโลยีช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกซ์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ได้แก่ 1) ครูควรเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในการวิจัย 2) ครูควรเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปให้ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์

3.5 สรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ ได้แก่ 3.5.1 มีการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะผ่านระบบออนไลน์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 ทุกซ์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ได้แก่ 1) ครูควรเลือกเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะผ่านระบบออนไลน์ที่ได้รับการยอมรับของสถาบันการวิจัยและน่าเชื่อถือ ได้แก่ การประชุมทางวิชาการระดับชาติ หรือระดับนานาชาติที่สถาบันการศึกษาหรือองค์กรต่างจัดขึ้นทั้งภายในและนอกประเทศ 2) ครูควรนำงานวิจัยไปเผยแพร่สู่โลกโซเชียลได้ หากได้รับการยอมรับจากสถาบันแล้ว 3.5.2 มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อมูลเป็นจริง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน 2 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 สมุทัย นิโรธ และมรรค ได้แก่ 1) ครูจะต้องนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อมูลเป็นจริง 2) ครูควรมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 5 องค์กรประกอบ อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงจากมากไปน้อย คือ องค์กรประกอบที่ 2 การวางแผนพัฒนา องค์กรประกอบที่ 5 สรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ องค์กรประกอบที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย องค์กรประกอบที่ 1 สำรวจ และวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ องค์กรประกอบที่ 3 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญยุทธ ชัยโคตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาครูด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งหมด สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤติพงศ์ โภคาพานิช ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาครู พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการพัฒนาครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤติภณ เณรตาก้อง ได้วิจัยและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร5) พบว่า สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า 5 องค์กรประกอบ คือ องค์กรประกอบที่ 1 การสำรวจ และวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย/ความต้องการ องค์กรประกอบที่ 2 การวางแผนพัฒนา องค์กรประกอบที่ 3 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย องค์กรประกอบ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย และ องค์กรประกอบที่ 5 การสรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ มี 25 วิธีการ สอดคล้องกับงานวิจัยของบังอร ลำภา ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน พบว่า ด้านการกำหนดวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ใช้เครื่องมือในการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและตรงกับปัญหาที่พบ และศึกษาวิธีสอนแบบใหม่หรือใช้นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ สนยืน ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน คือ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น วารสาร ผลงานวิจัยหนังสือ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ศึกษาวิธี

สอนแบบใหม่หรือใช้นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู และใช้เครื่องมือในการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและตรงกับปัญหาที่พบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญเนตร แสงดวงแข ได้วิจัยเรื่อง การเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านนักสื่อสารงานวิจัยท้องถิ่นภาคใต้ พบว่า 1) การเผยแพร่ผลงานวิจัย มีกระบวนการ คือคัดเลือกนักวิจัย ประสานงานนักวิจัยเจ้าของผลงานที่จะเผยแพร่ ประสานอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อ คัดเลือกนักศึกษาที่สามารถสร้างสรรค์และผลิตสื่อ จัดกิจกรรมพบปะนักวิจัย วิเคราะห์ต้นทุนและศักยภาพของกลุ่มตัวอย่าง จัดกิจกรรมพัฒนานักสื่อสารงานวิจัย และประเมินผลงานสื่อจากนักสื่อสารงานวิจัย 2) การพัฒนานักสื่อสารงานวิจัย ใช้การจัดการกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการโดยผู้วิจัย

3. แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อันการวิจัยของครูในยุคดิจิทัล ตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด มี 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การสำรวจ และวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย/ความต้องการ องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนพัฒนา องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย องค์ประกอบ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย และ องค์ประกอบที่ 5 การสรุปผล การประเมินผล และการนำไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของภณิดา ชูช่วยสุวรรณ ได้วิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ด้านความรู้ มีแนวทางแก้ปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง 2) มีการนิเทศ ติดตาม 3) หลักสูตรผลิตครูควรมุ่งเน้นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ด้านทักษะ มีแนวทางแก้ปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) หลักสูตรผลิตครูควรเน้นสอนการวิจัยในชั้นเรียน และเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง 2) ควรจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และ 4) นิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง ด้านเจตคติมีแนวทางแก้ปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) ผู้บริหารควรหาแนวทางสร้างขวัญ กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ และ 2) ภาครัฐควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับวิจัยของชัชวาล พฤกษ์พงศ์พันธ์ ได้ทำการวิจัยการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรมและการสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยในชั้นเรียนสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาศ มหาสุข พบว่า 1) คลังสารสนเทศสถาบันวิจัยสำหรับงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้แก้ไขข้อมูลตนเองได้ จัดการผลงานของตนเองในคลังสารสนเทศสถาบัน จำกัดสิทธิ์ให้ผู้ใช้แต่ละกลุ่มได้ สามารถสืบค้น ตามชื่อผู้แต่ง ตามคำสำคัญ และตามหัวเรื่อง และต้องการให้เกรมประเภท search engine สามารถค้นคืนข้อมูลจากคลังสารสนเทศสถาบันได้ 2) พัฒนากลังสารสนเทศสถาบัน

สำหรับงานวิจัย มีระบบงานด้านต่าง ๆ คือ ระบบงานดูแลระบบงานนำเข้าเอกสารและจัดการเอกสาร และระบบการค้นคืนสารสนเทศ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีรินทร์ เขต 2” มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ด้านการวิจัยในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลให้สามารถแลกเปลี่ยนพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ 2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 2) ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองให้มีการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 3) ครูควรจัดให้มีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิจัยของครูในยุคดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ได้

เอกสารอ้างอิง

- กฤติพงศ์ โภคาพานิช. (2563). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์. สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กฤติภณ เณรตาก้อง. (2564). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร5). ใน วิทยานิพนธ์. สถาบันมหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- เจริญเนตร แสงดวงแข. (2568). การเผยแพร่งานวิจัยผ่านนิตยสารงานวิจัยท้องถิ่นภาคใต้. เรียกใช้เมื่อ 3 มกราคม 2568 จาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/jcomm/article/view/259767/180074>

- ชัชวาล พลฤกษ์พงศ์พันธ์. (2558). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์. สถาบันมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ชาญยุทธ ชัยโคตร. (2565). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์. สถาบันมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บังอร ลำภา. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์. สถาบันมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประจักษ์ สนยืน. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ใน วิทยานิพนธ์. สถาบัน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2532. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 หน้า 7. (สิงหาคม 2542)
- ภณิดา ชูช่วยสุวรรณ. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในวิชาเคมีพื้นฐานที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ใน รายงานวิจัย. สถาบันมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). การจัดการเรียนรู้ในยุค Disruptive Innovation. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- ศุภมาศ มหาสุข. (2562). การพัฒนาคัลงสารสนเทศสถาบันสำหรับงานวิจัยของคณะอักษร ศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร. ใน วิทยานิพนธ์. สถาบันมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2560). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579. กรุงเทพมหานคร: พรึทหวานกราฟิค จำกัด. หน้า 5.